

AUSTRÁLIE & OCEÁNIE

1

ZAMYSLI se, jakými způsoby se dají zkoumat odlišné kultury.
Co byste mohli udělat pro to, abyste se o nich co nejvíc dozvěděli?

2

JMENUJ alespoň tři konkrétní vědní obory, které by při výzkumu cizích kultur mohly pomoci.

3

Jaké zbraně místní obyvatelé používali? U každé zbraně **ZAŠKRTNI**, zda se používala v Austrálii (A), v Oceánii (O) nebo se v oblasti nepoužívala vůbec (X).

	A	O	X
luk a šípy			
kopí			
oštěpy			
laso			
bumerangy			
kyje			
šavle			
harpuna			

4

PROHLÉDNI si malby v australské části výstavy a zamysli se, co asi zobrazují.

5

VYSVĚTLI způsob obchodu kula.

6

Následující úryvek je z článku známého antropologa Marshalla Sahlins:

„Melanéský big-man působí jako kapitalista; připomíná nám známý obraz svobodného podnikavého muže, který si jde tvrdě za svým. Snoubí se v něm okatý zájem o obecné blaho ostatních se sobeckou vypočítavostí, kdy se v konečném důsledku orientuje jen na vlastní prospěch. Jeho veřejné činy vždy měly v ostatních vzbuzovat soupeřivost a závistivost, zároveň ale ukazovaly, že za své postavení vděčí pouze sám sobě... Určující kvalitou big-mana je jeho osobní moc. Nebyl do funkce nijak jmenován, svou moc nezdědil ani nebyl na svou pozici dosazen někým jiným. Jeho status je výsledkem série činů, které ho vyzdvihly nad běžné osoby a jeho moc k němu přitahuje okruh níže postavených, zato loajálních mužů.“

(Sahlins, M. D. 1963: Poor Man, Rich Man, Big-Man, Chief: Political Types in Melanesia and Polynesia, Comparative Studies in Society and History, vol. 5/3, 285–303)

Na základě úryvku **VYSVĚTLI**, kdo je big-man a jakou má funkci ve společnosti.

7

U jednotlivých tvrzení **ROZHODNI**, jestli jsou **P** (pravda) nebo **L** (lež).

Na ostrově Jap sloužily jako platidlo obrovské, i dva metry vysoké okrouhlé kameny.

P | L

První Evropané se na Novém Zélandu setkali s ptákem moa.

P | L

Lebky nepřátel sloužily jako dary zemřelým předkům.

P | L

Prasečí peníze jsou vyrobené z drobných úlomků mušlí a prasečích zubů.

P | L

Na ostrově Samoa bylo povinností náčelníkovy dcery připravovat obřadní nápoj kava.

P | L

Australané se v období dešťů stěhovali z jednoduchých chýší do pevných dřevěných domů.

P | L

8

Osmisměrka

D	R	Á	U	S	A	K	V	A	F	P
M	I	L	N	Á	I	D	I	S	B	O
E	L	D	Q	E	I	M	K	A	K	D
S	U	F	G	X	V	Á	K	A	A	H
A	P	N	V	E	Č	A	N	O	R	L
R	H	O	A	U	R	I	C	S	T	A
P	T	S	Z	P	B	I	Z	L	A	V
D	A	B	I	A	D	A	D	K	N	N
F	M	L	L	S	K	C	V	O	A	Í
K	S	Č	U	R	I	N	G	A	O	K
E	A	D	K	U	L	A	I	B	K	T

- Zvíře, jehož pera jsou použita na několika předmětech z oblasti Melanésie.
- Předmět sloužící místo polštáře.
- Hudební dechový nástroj z Austrálie.
- Období, kdy se v Austrálii používaly velké kamenné štípané nástroje.
- Kvašený omamný nápoj z pepřovníku.
- Předmět, jehož zvuk při roztočení oznamoval začátek obřadu.
- Systém výměnného obchodu na východě Nové Guiney a blízkých ostrovech.
- Ten, kdo jí lidské maso.
- Oblast, z níž pochází vysoké sloupy Bis.
- Jméno oboupohlavní bytosti.
- Rituální zdobený předmět z Austrálie, vyrobený z kamene nebo dřeva.
- Zvíře, které mělo na Nové Guineji největší význam a jeho zatočené zuby se používaly jako platidlo.
- Tzv. sopečné sklo, ze kterého se vyráběly hroty nástrojů nebo zbraní.

9

VYBER si jeden předmět, který tě ve výstavě nejvíc zaujal
a **ODPOVĚZ** na následující otázky:

K čemu sloužil?

Kdo ho mohl používat?

Co nám říká o společnosti, ve které byl vyroben?

Jak bys daný předmět popsal/a někomu, kdo ho nikdy neviděl
a nezná kontext?

